

Dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe Litwy i Białorusi

GEOGRAFIA – KLASA 6
mgr Monika Wiśniewska

Litwa i Białoruś w pigułce.

Litwa:

- ▶ Kraj w północno - wschodniej Europie z dostępem do Morza Bałtyckiego,
- ▶ Kraj nizinny z lekkimi wzniesieniami w okolicy Wilna,
- ▶ klimat umiarkowany przejściowy,
- ▶ Powierzchnia: 65 200 km²
- ▶ Ludność: ok. 2,8 mln; 43 os./km²
- ▶ Stolica: Wilno
- ▶ Do 1991 roku - część Związku Radzieckiego, obecnie państwo niezależne, członek UE,
- ▶ Litwę zamieszkuje ok. 200 tys. Polaków,

Białoruś:

- ▶ Kraj w Europie Wschodniej, bez dostępu do morza,
- ▶ Przeważająca część kraju to niziny, tylko w środkowej części pas wyżyn,
- ▶ Klimat umiarkowany ciepły przejściowy na zachodzie kraju, na wschodzie - kontynentalny,
- ▶ Znaczą część kraju pokrywają bagna,
- ▶ Powierzchnia: 207 600 km²
- ▶ Ludność: ok. 9,5 mln, 46 os./km²
- ▶ Stolica: Mińsk
- ▶ Do 1991 roku - część Związku Radzieckiego
- ▶ Białoruś zamieszkuje ok. 300 tys. Polaków

Środowisko przyrodnicze Litwy i Białorusi

	Litwa	Białoruś
różnice	<ul style="list-style-type: none">• dostęp do Morza Bałtyckiego (wybrzeże o długości 100 metrów),• Mierzeja Kurońska – wpisana na Listę UNESCO,• Wydmy, których stoki opadają do Zalewu Kurońskiego,	<ul style="list-style-type: none">• większy pas wyżyn – Wyżyna Białoruska,• 1/4 powierzchni to bagna – największy taki obszar w Europie,
podobieństwa	<ul style="list-style-type: none">• przewaga nizin,• liczne jeziora polodowcowe, głazy pozostawione przez lądolód,• gęsta sieć rzek nizinnych,	

Rzeki nizinne w obu krajach płyną spokojnie, są połączone licznymi kanałami co sprzyja rozwojowi turystyki aktywnej związanej ze sportami wodnymi, głównie z kajakarstwem.

Mierzeja Kurońska - jej fragment ze względu na walory przyrodnicze i kulturowe, wpisany został na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO

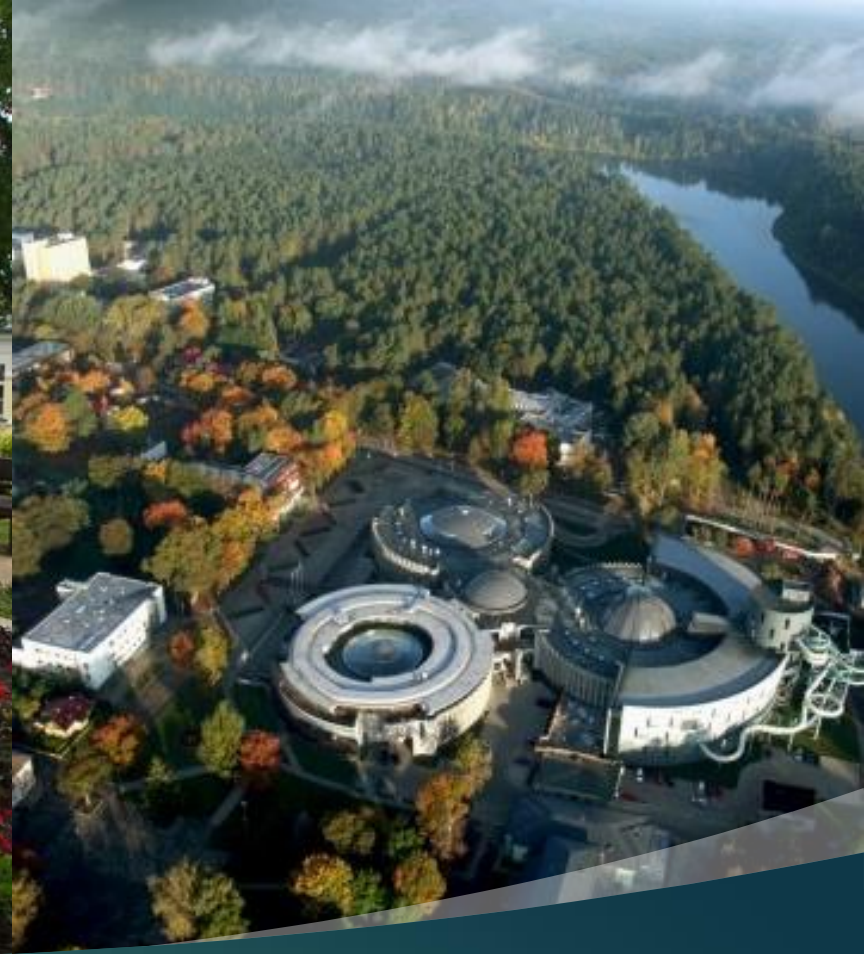

Ważnym elementem dziedzictwa przyrodniczego są lasy. Mimo częstego wycinania, zajmują znaczne obszary.

Najważniejszy las – **Puszcza Białowieska** - znajduje się a pograniczu polsko - białoruskim. Jej powierzchnia wynosi ponad 150 tys. ha, z czego większość znajduje się po stronie białoruskiej.

Niemen - największa rzeka Litwy, jej źródła znajdują się na Białorusi.

Na Litwie występują źródła wód mineralnych, dzięki którym powstały liczne uzdrowiska, sanatoria oraz parki wodne.

Druskienniki to najstynniejsza miejscowość uzdrowska często odwiedzana przez Polaków, znajduje się ok. 100 km od Suwałk.

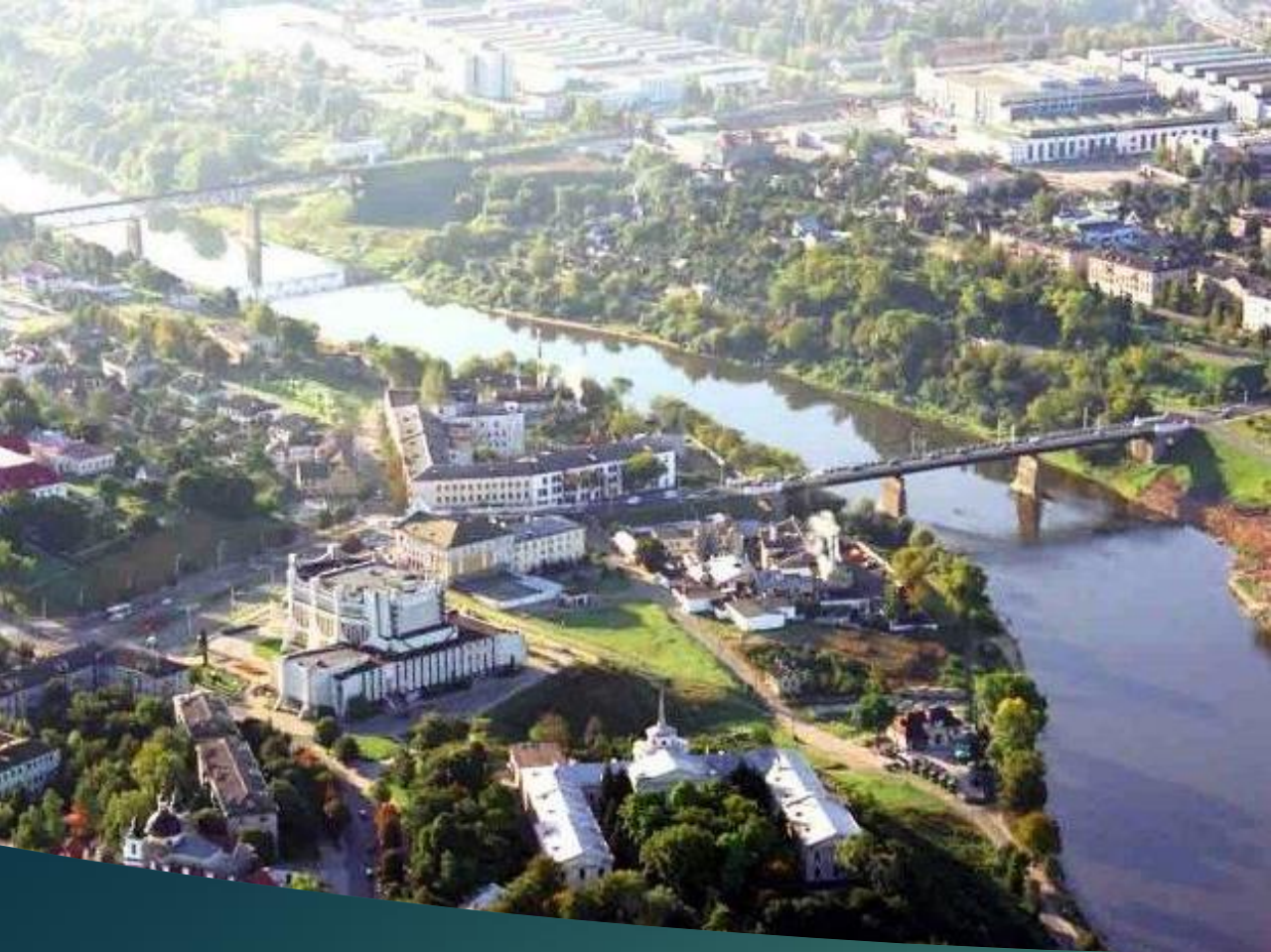
Wspólna historia Polaków, Litwinów, Białorusinów

- ▶ Polska, Litwa i Białoruś wraz z innymi krajami tworzyły jedno państwo.
- ▶ Wydarzenia historyczne sprawiły, że w tych krajach jest wielu Polaków (przesiedlenia w czasie wojny),
- ▶ Na Litwie i Białorusi tworzyło wielu polskich artystów, malarzy, pisarzy, poetów, architektów, np. Adam Mickiewicz, Eliza Orzeszkowa

Atrakcje turystyczne Litwy i Białorusi

Oba kraje są często odwiedzane przez turystów ze względu na różnorodność atrakcji. Do najważniejszych można zaliczyć:

- ▶ miasto Grodno na Białorusi - możliwość dołynięcia tam Polskim Kanałem Augustowskim,
- ▶ miasto Wilno na Litwie – wpisane na Listę UNESCO,
- ▶ Ostra Brama z obrazem Matki Boskiej Ostrobramskiej
- ▶ baszta zamku Giedymina,
- ▶ Troki – zamek na wyspie na jeziorze,
- ▶ Sztuka ludowa Litwy: co 4 lata święto folkloru – Litewski Festiwal Piosenki,
- ▶ Zespoły zamkowe na Białorusi położone między Mińskiem a Baranowiczami – w Mirze i Nieświeżu - wpisane na Listę UNESCO

Grodno

Wilno

Wierza Giedymina

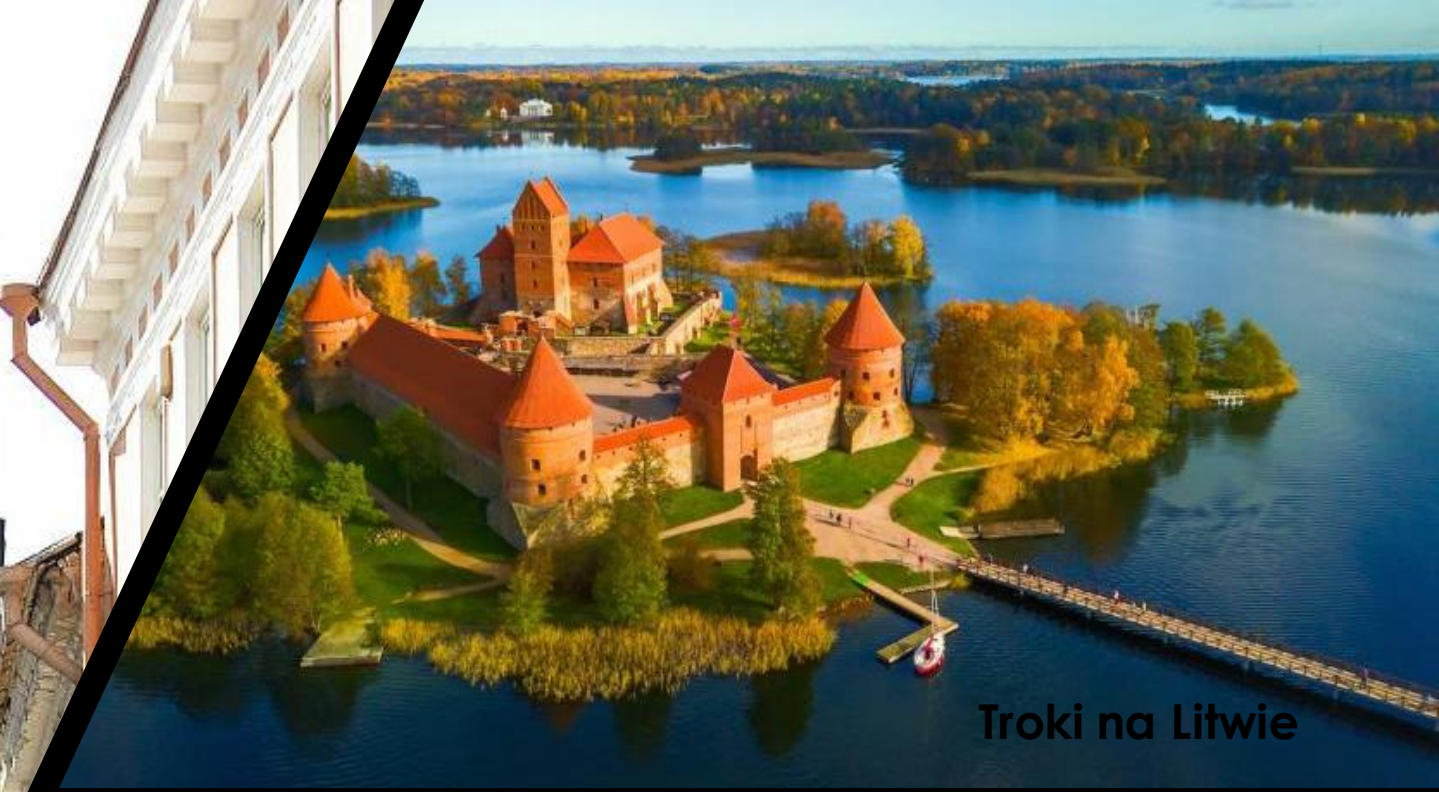
Zamek w Mirze

Zamek w Nieświeżu

Ostra Brama

Troki na Litwie

Litewski Festiwal Piosenki

Notatka do zeszytu:

1. Litwa i Białoruś w pigułce.

a) Litwa

- Kraj w północno - wschodniej Europie z dostępem do Morza Bałtyckiego,
- Kraj nizinny z lekkimi wzniesieniami w okolicy Wilna,
- klimat umiarkowany przejściowy,

b) Białoruś

- Kraj w Europie Wschodniej, bez dostępu do morza,
- Przeważająca część kraju to niziny, tylko w środkowej części pas wyżyn,
- Klimat umiarkowany ciepły przejściowy na zachodzie kraju, na wschodzie- kontynentalny,
- Znaczą część kraju pokrywają bagna,

2. Środowisko przyrodnicze Litwy i Białorusi

Litwa

Białoruś

różnice

dostęp do Morza Bałtyckiego (wybrzeże o długości 100 metrów),
Mierzeja Kurońska – wpisana na Listę UNESCO,
Wydmy, których stok opadają do Zalewu Kurońskiego,

większy pas wyżyn – Wyżyna Białoruska,
 $\frac{1}{4}$ powierzchni to bagna – największy taki obszar w Europie,

podobieństwa

przewaga nizin,
liczne jeziora polodowcowe, głązy pozostawione przez lądolód,
gęsta sieć rzek nizinnych, największa Niemen – przepływa przez oba państwa, źródło na Białorusi
rozwój turystyki aktywniej, głównie kajakarstwo,
duże tereny lasów, najważniejszy – Puszcza Białowieska na pograniczu polsko-białoruskim

3. Wybrane atrakcje turystyczne.

- Miasta Wilno i Grodno,
- Zamek w Mirze i Nieświeżu,
- Troki na Litwie-zamek na jeziorze,
- Parki narodowe,

Proszę pamiętać o przesłaniu zaległych zadań domowych.